

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1926.

Första kammaren.

Nr 6.

Fredagen den 29 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 3.30 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Herr statsrådet *Nothin* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

- nr 38, med förslag till lag om delning av jord å landet m. m.;
- nr 45, angående ändrad disposition av Kinna & Örby egnahemsförening u. p. a. för 1925 beviljat lån från egnahemslånefonden;
- nr 48, angående omorganisation av stifts- och läroverksbiblioteket i Linköping; samt
- nr 49, angående anslag för vetenskaplig bearbetning av vissa, av professor J. G. Andersson hopbragta ostasiatiska arkeologiska samlingar.

Herr statsrådet *Wigforss* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 51, med förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 13 december 1912 (nr 355) angående tullrestitution i vissa fall vid återutförsel av utländsk vara.

Anmälades och bordlades bevillningsutskottets betänkanden:

- nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 27 april 1923 angående rätt för Konungen att i visst fall åsätta särskild tullavgift;
- nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med särskilda bestämmelser om avdrag vid 1927 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt samt till beviljning av inkomst m. m.;
- nr 3, i anledning av väckt motion om tullfrihet för kalciummolybdat m. m.;
- nr 4, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t rörande sänkning av tullen å galoscher; samt
- nr 5, i anledning av väckt motion angående tullen å motorvelocipeder.

Föredrogs konstitutionsutskottets memorial nr 1, i anledning av första kammarens remiss av motionen nr 160 av herr Almkvist, med anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om ändrad lydelse av 5 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Memorialet lades till handlingarna och ifrågavarande motion hänvisades till behandling av lagutskott.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran statsutskottets utlåtande nr 11.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner blev propositionen nr 38 på begäran bordlagd, varemot de övriga nu hänvisades, nr 45 till jordbruksutskottet, nr 48 till statsutskottet, nr 49, i vad den avsåg elfte huvudtiteln, till bankoutskottet och i övrigt till statsutskottet samt nr 51 till bevillningsutskottet.

Herr *Dalberg* väckte en motion, nr 215, om upphävande av eller inskränkning i gällande föreskrifter om världsliga kungörelsers uppläsande i kyrka.

Motionen blev på begäran bordlagd.

Herr *Sederholm* avlämnade en av honom m. fl. undertecknad motion, nr 216, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fastighetstaxering år 1927 m. m.

Denna motion hänvisades, i vad den avsåg anslag till täckande av de med en allmän fastighetstaxering år 1927 förenade kostnaderna, till statsutskottet och i övrigt till bevillningsutskottet.

Herr *Ekman, Karl Johan*, väckte en motion, nr 217, angående kristendomsundervisningen i folkskolan.

Denna motion hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Clemedtson* för tiden från och med den 1 till och med den 13 nästkommande februari samt herr *Dahl, Georg*, under 10 dagar, räknat från och med den 1 i samma månad.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 3,40 e. m.

In fidem
Lode Wistrand.

Måndagen den 1 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 8 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Herr statsrådet *Larsson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 53, angående statsunderstöd ur fonden för bibanor i vissa delar av riket till Ämål—Ärjängs järnvägsaktiebolag för utförande av ett hamnspår; och

nr 54, angående ytterligare statsbidrag till iståndsättande av Falkenbergs tullbro.

Upplästes ett från andra kammaren inkommet protokollsutdrag, nr 107, med inbjudning till första kammaren att förena sig med andra kammaren i dess beslut, att ett särskilt utskott, bestående av 20 ledamöter, 10 från vardera kammaren, skulle tillsättas för behandling av ej mindre Kungl. Maj:ts proposition nr 38, med förslag till lag om delning av jord å landet m. m., än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att av Kungl. Maj:t eller enskilda motionärer göras i detta ämne eller i andra därmed i omedelbart sammanhang stående frågor.

På gjord proposition beslöt första kammaren antaga berörda inbjudning.

Ett protokollsutdrag i ämnet justerades och avsändes till andra kammaren.

Herr **andre vice talmannen** erhöll ordet och yttrade: Jag tillåter mig hemställa, att kammaren ville bestämma antalet suppleanter i det nu beslutade särskilda utskottet till 10.

Herr **Ekman, Carl Gustaf**: Jag ber att i detta avseende få föreslå, att antalet suppleanter måtte bestämmas till 12.

Efter härmed slutad överläggning yttrade herr förste vice talmannen, att därunder yrkats dels, av herr *andre vice talmannen*, att kammaren skulle besluta att utse 10 suppleanter i det särskilda utskott, som riksdagen beslutit tillsätta, dels ock, av herr *Ekman, Carl Gustaf*, att antalet suppleanter i nämnda utskott skulle bestämmas till 12.

Sedermera gjordes propositioner enligt berörda yrkanden; och förklarades propositionen på bifall till herr Carl Gustaf Ekmans yrkande vara med övervägande ja besvarad.

Herr förste vice talmannen yttrade vidare, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde, som komme att hållas onsdagen den 3 innevarande månad, företaga val av ledamöter och suppleanter i särskilda utskottet.

•Vad herr förste vice talmannen sålunda föreslagit bifölls.

Ordet lämnades härefter till herr **andre vice talmannen**, som anförde: Med stöd av § 55 riksdagsordningen får jag hemställa, att kammaren ville med-

giva, att tiden för avgivande av motioner i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 38 med förslag till lag om delning av jord å landet m. m. måtte utsträckas till det plenum, som infaller näst efter tjugu dagar från propositionens avlämnande.

Denna hemställan bifölls.

Efter föredragning av Kungl. Maj:ts proposition nr 38, med förslag till lag om delning av jord å landet m. m., hänvisades denna proposition till det särskilda utskott, som riksdagen beslutit tillsätta för propositionens behandling.

*Ang. viss
motions remitterande
till
utskott.*

Föredrogs herr *Dalbergs* motion, nr 215, om upphävande av eller inskränkning i gällande föreskrifter om världsliga kungörelsens uppläsande i kyrka.

Herr **förste vice talmannen**: I denna motion hemställer herr Dalberg, att riksdagen måtte besluta en skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan, att Kungl. Maj:t tacktes, så snart ske kan, vidtaga åtgärder för fullständigt upphävande av eller väsentlig inskränkning uti gällande föreskrifter om världsliga kungörelsens uppläsande i kyrka.

I § 42 mom. 1 riksdagsordningen stadgas, att lagutskotten skola meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av de, såsom icke tillhörande annat utskotts behandling, från kamrarna dit hänvisade frågor om stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av civil-, kriminal- och kyrkolag, likasom ock av andra lagar och författningar, som stiftas av konung och riksdag samfältt.

Då herr Dalbergs motion avser just en sådan fråga, vilken enligt grundlagen sålunda tillhör behandling av lagutskott, finner jag motionen vara för sent väckt, varför jag är förhindrad att framställa proposition på dess remitterande till utskott.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran bevillningsutskottets betänkanden nr 1--5.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 53 och 54.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

- nr 218, av herr *Luterkort*, om ändring av § 21 regeringsformen;
- nr 219, av herr *Luterkort*, om ändring av § 43 mom. 2 riksdagsordningen;
- nr 220, av herr *Luterkort*, om beredande av ökat skydd åt kroppsarbetarna inom storindustrien m. m.;
- nr 221, av herr *Enhörning*, om tillämpande av s. k. sommartid;
- nr 222, av herr *Lindhagen*, angående internationell överenskommelse om ett världsspråk;
- nr 223, av herr *Rosén*, om åtgärder för riksdagskostnadernas nedbringande; samt
- nr 224, av herr *Lindley*, om åtgärder för ett mera enhetligt och tillfredsställande ordnande av handräckningsarbetet vid landets tullplatser.

Anmälades och bordlades

statsutskottets utlåtanden och memorial:

nr 1, angående regleringen för budgetåret 1926—1927 av utgifterna under riksstatsens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottstaterna;

nr 7, angående regleringen för budgetåret 1926—1927 av utgifterna under riksstatsens sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet; samt

nr 12, med anledning av remiss från andra kammaren av en av herr H. Weibull m. fl. väckt motion;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning; samt

nr 2, i anledning av verkställd granskning av militieombudsmannens ämbetsförvaltning;

andra lagutskottets utlåtande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående förbud i vissa fall mot arbetares användande till målningsarbete, vid vilket nyttjas blyfärg; ävensom

jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för G. Karlsson från erläggande av viss del av köpeskillingen för $\frac{3}{4}$ mantal Fylle-ryd i Kronobergs län;

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för A. Forsgren från viss skadeståndsskyldighet;

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord;

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark; samt

nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 25, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egen-
domar.

Herr förste vice talmannen tillkännagav, att vaktmästaren hos kammaren Sven Andersson på begäran entledigats från sin ifrågavarande befattning från och med denna dag och att till vaktmästare efter honom antagits R. Hagqvist.

Upplästes följande till kammaren inkomna ansökning:

Till första kammaren.

På grund av enskilda angelägenheter (sjukdom i hemmet) anhåller jag härmed vördsamt om permission från riksdagsgöromålen t. v. fr. o. m. måndagen den 1 februari.

Stockholm den 31 januari 1926.

E. Svänsson.

På gjord proposition bifölls ansökningen för den tid, det i densamma omför-
mällda hindret varade.

Justerades ytterligare protokollsutdrag för denna dag ävensom protokollen för den 26 och den 27 nästlidne januari.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 8.15 e. m.

In fidem
Lode Wistrand.

Tisdagen den 2 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 3.30 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Herr statsrådet *Nothin* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 50, angående försäljning av mark från klokarbostället i Örkelljunga församling.

nr 52, med förslag till lag om ändrad lydelse av 17 kap. 4 § handelsbalken; och

nr 55, med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 28 januari 1921 (nr 15) om kommandomål.

Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner:

nr 218, av herr *Luterkort*, om ändring av § 21 regeringsformen; och

nr 219, av *densamme*, om ändring av § 43, mom. 2 riksdagsordningen.

Föredrogs och hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott herr *Luterkorts* motion, nr 220, om beredande av ökat skydd åt kroppsarbetarna inom storindustrien m. m.

Föredrogos och hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott nedannämnda motioner:

nr 221, av herr *Enhörning*, om tillämpande av s. k. sommartid; och

nr 222, av herr *Lindhagen*, angående internationell överenskommelse om ett världsspråk.

Ang. viss motions remitterande till utskott. Föredrogs herr *Roséns* motion, nr 223, om åtgärder för riksdagskostnadernas nedbringande.

Herr **förste vice talmannen**: I denna motion hemställer herr Rosén, att första kammaren måtte för sin del besluta, att riksdagen skall genom delegerade, utsedda på sätt vederbörande utskott kan finna skäligt föreslå, verkställa en undersökning rörande de åtgärder, som kunna och böra vidtagas för riksdagskostnadernas nedbringande, samt därom framlägga förslag.

Jämlikt § 41 riksdagsordningen tillhör det bankoutskottet att undersöka och utreda riksbankens och riksgäldskontorets styrelse och tillstånd. På grund härav hava också enligt praxis frågor rörande riksdagskostnaderna hänskjutits till behandling av bankoutskottet. Då denna motion måste anses innefatta en dylik fråga och förty tillhöra bankoutskottets behandling, finner jag motionen vara för sent väckt, varför jag är förhindrad att framställa proposition på remiss av densamma.

*Ang. viss
motions remi-
terande till
utskott.
(Forts.)*

Föredrogs och hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott herr *Lindleys* motion, nr 224, om åtgärder för ett mera enhetligt och tillfredsställande ordnande av handräkningsarbetet vid landets tullplatser.

Föredrogos, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran statsutskottets utlåtanden nr 1 och 7.

Föredrogs statsutskottets memorial nr 12, med anledning av remiss från andra kammaren av en av herr H. Weibull m. fl. väckt motion.

*Om återläm-
nande från
statsutskottet
av en dit
remitterad
motion.*

Detta memorial lydde:

»Till statsutskottet har från andra kammaren remitterats en av herr *H. Weibull* m. fl. väckt motion (nr 224), däri hemställts att riksdagen måtte till uppehållande av en mejeri- och lantbrukskonsulentbefattning i London samt en konsulentbefattning i Berlin och en i Riga för tillvaratagande av det svenska lantbrukets och fiskets och därmed sammanhängande intressen i Tyskland, respektive Estland, Lettland, Lithauen och Polen anvisa för bud-
getåret 1926—1927 ett extra anslag av 54,000 kronor.

Då ifrågavarande motion avser ett jordbruksärende och sålunda icke är av beskaffenhet att böra behandlas av statsutskottet, får utskottet med stöd av § 7 av de för riksdagen gällande reglementariska föreskrifterna hemställa, att herr Weibulls m. fl. ovanberörda motion må till andra kammaren återlämnas.»

Herr andre vice talmannen: Jag får hemställa, att kammaren behagade bifalla statsutskottets memorial med förklarande, att ifrågavarande motion är av beskaffenhet att böra behandlas av jordbruksutskottet.

Efter härmed slutad överläggning bifölls vad herr andre vice talmannen därunder hemställt.

Föredrogos, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran första lagutskottets utlåtanden nr 1 och 2, andra lagutskottets utlåtande nr 1 samt jordbruksutskottets utlåtanden nr 3—7.

Efter föredragning av de vid sammanträdet början avlämnade kungl. propositionerna hänvisades dessa, nr 50 till jordbruksutskottet, nr 52 till behandling av lagutskott och nr 55 till konstitutionsutskottet.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 3.42 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Onsdagen den 3 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Anställdes val av tio ledamöter i särskilda utskottet. Därvid avlämnades 84 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckning »den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Larsson, Jacob,
» Rogberg,
» von Sneidern,
» Linder,
» Frändén,
» Abrahamsson,
» Gustafsson, Per J.,
» Asplund,
» Sederholm,
» Jonsson, P. E. A.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Företogs val av tolv suppleanter i särskilda utskottet. Därvid avlämnades 56 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckning »den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Norin,
» Andersson, Jonas,
» Pers,
» Dalberg,
» Nilsson, Nils Anton,
» Andersson, Elof B.,
» Ericson, K. Oscar,
» Larsén,
» Eriksson, Valfrid,
» Karlsson, Gottfrid,
» Gabrielsson,
» Schedin.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Vid förnyad föredragning av statsutskottets utlåtande nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Föredrogs ånyo bevillningsutskottets betänkanden:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 27 april 1923 angående rätt för Konungen att i visst fall åsätta särskild tullavgift;

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med särskilda bestämmelser om avdrag vid 1927 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt samt till beviljning av inkomst m. m.; och

nr 3, i anledning av väckt motion om tullfrihet för kalciummolybdat m. m.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Föredrogs ånyo bevillningsutskottets betänkande nr 4, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t rörande sänkning av tullen å galoscher. *Om sänkning av tullen å galoscher.*

I en inom första kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 11, hade herr *Stendahl* anfört följande: »Det är ett allmänt känt faktum, att den svenska galoschindustrin under en lång följd av år arbetat med alldeles för högt tullskydd och att densamma trots en sänkt tull skulle kunna arbeta med mycket god avkastning. Jag får därför hemställa, att riksdagen i skrivelse till Konungen måtte hemställa om utredning härutinnan och om framläggande för riksdagen av de förslag, som denna utredning kan föranleda.»

Utskottet hade i det nu föredragna betänkandet på åberopade grunder hemställt, att förevarande motion, I: 11 av herr *Stendahl* om skrivelse till Kungl. Maj:t rörande sänkning av tullen å galoscher, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Herr Stendahl: Herr vice talman! Här har man ju fått veta, att frågan är av intresse och att det finns fog för motionen. Dock att den tid, som Kungl. Maj:t haft på sig sedan år 1917 tills nu, icke varit tillräcklig, men utskottet tyckes gå i någon sorts propägor för att Kungl. Maj:t till en kommande riksdag — vilket väl får tolkas till nästa riksdag — skall komma med förslag i ärendet. Under sådana förhållanden och när utskottet utfärdat en dylik växel, som, det tar jag för givet, Kungl. Maj:t kommer att inlösa, är ju avsikten med min motion vunnit, även om det blir tolv månader senare än jag hade väntat mig.

Jag har alltså, herr vice talman, intet yrkande.

Efter härmed slutad överläggning bifölls vad utskottet i förevarande betänkande hemställt.

Föredrogs ånyo bevillningsutskottets betänkande nr 5, i anledning av väckt motion angående tullen å motorvelocipeder.

Utskottets hemställan bifölls.

Vid förnyad, punktvis skedd föredragning av statsutskottets utlåtande nr 1, angående regleringen för budgetåret 1926—1927 av utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Föredrogs ånyo och företogs punktvis till avgörande statsutskottets utlåtande nr 7, angående regleringen för budgetåret 1926—1927 av utgifterna under riksstatens sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet.

Punkten 1.

Lades till handlingarna.

Punkterna 2—10.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 11.

Lades till handlingarna.

Punkterna 12—32.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 33.

Lades till handlingarna.

Punkterna 34—36.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 37.

Lades till handlingarna.

Punkterna 38 och 39.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Föredrogs ånyo och lades till handlingarna första lagutskottets utlåtanden: nr 1, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning; och nr 2, i anledning av verkställd granskning av militieombudsmannens ämbetsförvaltning.

Ang. arbetares användande till målningsarbete, vid vilket nyttjas blyfärg. Föredrogs ånyo andra lagutskottets utlåtande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående förbud i vissa fall mot arbetares användande till målningsarbete, vid vilket nyttjas blyfärg.

Genom en den 11 december 1925 dagtecknad proposition, nr 3, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, hade Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet hållna protokoll, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag angående förbud i vissa fall mot arbetares användande till målningsarbete, vid vilket nyttjas blyfärg.

Utskottet hade i det nu ifrågavarande utlåtandet på anförda skäl hemställt, att förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Herr Holmgren: Herr vice talman! Det lagförslag, som här föreligger, utgör ju en direkt konsekvens av att för Sveriges del har ratificerats en internationell överenskommelse angående förbud mot användande av blyvitt under vissa omständigheter vid målning, och därför är det ju ingen anledning att här uppehålla sig något vidare vid lagförslaget. Jag skulle dock vilja påpeka ett par punkter, som jag ur medicinsk synpunkt finner anledning att beröra.

Ang. arbetares användande till målningsarbete, vid vilket nyttjas blyfärg. (Forts.)

Först vill jag säga, att blyförgiftning är en förgiftning, som i vårt land är mycket sällsynt. Förr var det icke så, men på de senaste tjugo åren har den varit mycket sällsynt. För min del har jag i min verksamhet under de sista tjugo åren nog icke sett mer än sammanlagt så många fall, som kunna räknas på fingrarna, och de fall jag sett ha icke varit förorsakade av användande av blyfärg vid målning, utan det har varit andra fall, t. ex. hos ackumulatorarbetare. Det är således i många yrken som blyförgiftning kan förekomma, och måleriarbetet är ett av dem.

Beträffande de bestämmelser, som här i § 2 av lagförslaget stadgas, så står där först, att det skulle stadgas förbud för manlig arbetare under 18 år samt för kvinnlig arbetare att överhuvud taget användas till målningsarbete, där blyfärg ifrågakommer. Med hänsyn till de mycket bra bestämmelser, som senare i lagförslaget finnas angående hur arbetarna böra förhålla sig under sådant arbete, tror jag icke alls att det ur medicinsk synpunkt skulle möta något hinder att också använda kvinnliga arbetare och manliga arbetare under 18 år. Jag tror, att risken för förgiftning är ytterst obetydlig, om ens någon, i fall de bestämmelser iakttagas, som finnas i lagförslaget. Detta då i förbigående, ty bestämmelserna i konventionen inrymma också detta förbud, och det kan följaktligen icke undvikas.

Anledningen till att jag begärde ordet äro de bestämmelser, som finnas i andra momentet av § 2, där det stadgas förbud även för vuxen manlig arbetare över 18 år att under vissa omständigheter, som där närmare framhållas, användas till målningsarbete inomhus med blyfärg, och där det också uppräknas vissa undantag från denna regel. Denna formulering av andra momentet i § 2 avviker från konventionens bestämmelser, som säga, att det överhuvud taget skulle vara förbjudet att använda blyfärg för målning inomhus.

I statsrådsprotokollet av den 8 maj 1925 påpekas också, att vi här ha att göra med en begränsning av konventionens bestämmelser, och där säges det, att denna begränsning företagits därför, att det ansetts, att för konventionen det väsentliga är arbetarskyddssynpunkten. I den mån konventionsbestämmelserna kunna anses avse ett förbud ur allmänt sanitär synpunkt mot användande av blyfärg inomhus, torde de för deras genomförande möjligen erforderliga författningsändringarna böra ske genom ändring i eller tillägg till giftstadgan, säges det vidare. Och slutligen påpekar statsrådet, att enligt § 70 i nämnda stadga det vid utlämnande från försäljningsställe av blyfärg skall iakttagas, att å förpackningen finnes en påskrift, innehållande varning mot blyfärgs användande inomhus.

Nu skulle jag vilja säga, att det från medicinsk synpunkt, således för att förekomma förgiftning, är viktigt, att det finnes förbud mot användande av blyfärg för målning inomhus, ty förgiftning med blyfärg går till på det sätt, att den torra färgen på väggarna småningom smular av och blir till damm, som inandas av personer, som leva eller vistas i bostaden, den fastnar i munnen och sväljes, varefter den resorberas, och så småningom uppstår blyförgiftning.

Vill man således träffa bestämmelser, som avse skydd mot blyförgiftning, är ett förbud överhuvud taget mot användande av blyfärg för målningsarbeten inomhus det viktigaste, och jag anser det vara mycket viktigt eller ganska viktigt åtminstone, att det, i stället för *varning* mot användande av blyfärg till målning inomhus, i giftstadgan införes *förbud* därför. Kommer detta att ske,

Ang. arbetares
användande
till målnings-
arbete, vid
vilket nyttjas
blyfärg.
(Forts.)

blir emellertid formuleringen av andra momentet i § 2 icke längre användbar utan måste ändras, och jag tror därför, att det varit önskligt, att andra momentet i § 2 fått en lydelse i full överensstämmelse med konventionens bestämmelser.

Jag har intet yrkande att göra.

Sedan överläggningen ansetts härmed slutad, bifölls vad utskottet i det nu föredragna utlåtandet hemställt.

Föredrogos ånyo jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för G. Karlsson från erläggande av viss del av köpeskillingen för $\frac{3}{4}$ mantal Fylleryd i Kronobergs län;

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för A. Forsgren från viss skadeståndsskyldighet;

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord;

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark; samt

nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 25, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Rosén* för tiden från och med den 5 till och med den 13 innevarande månad.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.51 f. m.

In fidem
G. H. Berggren.